

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU České Budějovice
Katedra slovanských jazyků a literatur
odd. ruského jazyka a literatury
Datum odevzdání posudku: 9. 5. 2018

Diplomant: Valeriia Tsyhan
Aprobace: RJEMO, 3. roč.
Oponent bakalářské práce:
prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Folklórní obrazy ve skazech P. P. Bažova Фольклорные образы в сказках П. П. Бажова

Folklore images in P. P. Bazhov's fairy tales

Ve své bakalářské práci řeší autorka problematiku „obrazů“, tedy různých jevů, postav a předmětů, které se vyskytují v literárních dílech Pavla Petroviče Bažova (1879-1950), ruského revolucionáře, folkloristy, novináře a spisovatele, který se proslavil jako autor tzv. uralských skazů. Jen mimochodem: z matčiny strany je to děd ruského politika a jednu dobu předsedy vlády Ruské federace (1992) Jegora Gajdara (1956-2009), ekonoma a reformátora, vnuka spisovatele Arkadije Gajdara (1904-1941) z jeho druhého manželství. Všichni byli buď sovětskými, nebo jelcinovskými prominenty, privilegovanými osobami s vysokými funkcemi a volným výjezdem za hranice SSSR.

Život Pavla Bažova by sám o sobě vystačil na malou monografii, ostatně byly napsány, ale nikoli v dnešní době. Bažov po absolvování závodní školy studoval na konci 19. století na duchovní akademii a v duchovní seminárii, v době první světové války byl ve straně sociálních revolucionářů (eserů) od února 1917 bolševiků, za občanské války se zúčastňoval bojů kolem Semipalatinska. Jeho literární tvorba byla typickým projevem tzv. sovětského folklorismu (viz např. Děmjan Bědnyj). Byla spjata s Uralem a Jekatěrinburgem /Sverdlovskem, kde je autor také pohřben. Řada jeho folklorních vyprávěnek/skazů zlidověla (Kamenný květ/kvítek). Autorka jeho tvorbu dobře tematicky uchopila jako soubor „obrazů“, tedy imagologicky, soubor postav, jevů a předmětů, jež utvářejí jeho skazy, které chápe jako samostatné žánry. K tomu třeba dodat, že primárně jde o narativní způsob, který - když obsáhne celé dílo - může přerůst v žánr, ale zcela bych s tím nesouhlasil, zůstal bych u vyprávěcí metody, která je častá v Rusku, ale i jinde, kde se jmenuje jinak (v Polsku gawęda, u nás - podle Josefa Hrabáka - vyprávěnka). Autorka analyzovala skazové vyprávění a jeho souvislosti s geniem loci Uralu - rozsah a ráz bakalářské jí neumožnil zabývat se touto atraktivní látkou podrobněji. Když už se zabývala časovou organizací Bažovových skazů, mohla svůj výklad rozšířit i o problém prostorovosti, který je pro literární skazy typický; to se týká také

interpretace sdruženého obrazu Hospodářky Měděné hory a výkladu magických předmětů (zlato, malachit). Škoda, že se nám autorka nesvěřila - když už studuje v českém prostředí – se svou znalostí české recepce díla Pavla Bažova. Není tu o nich ani zmínka, ale na to jsme od ruských studentů, kteří se ve své většině dívají na české prostředí přezíravě, zvyklí. Nejpopulárnější jsou uralské povídky s názvem Kamenný kvítek/květ, sbírka Malachitová krabička v překladu Olgy Maškové s ilustracemi V. Hložníka vydaná v Lidovém nakladatelství roku 1970; v Národní knihovně ČR má Bažov 52 položky.

Práce má v podstatě tři problémy.

1) Problém interpretace děl Pavla Bažova. Použitá sekundární literatura je poměrně úzká, skaz je v Rusku, ale i jinde středem badatelské pozornosti dlouhá desetiletí a má značnou literární tradici, kterou nelze obejít ani v bakalářské práci. O té tu není v podstatě nic, jako by neexistovala polemika V. Vinogradova s B. Ejchenbaumem o podstatě skazu, Ejchenbaumova studie o Leskovovi *Iluze skazu*, desítky prací o Leskovovi, Remizovovi, Šukšinovi apod. Nelze také ignorovat speciální práce folkloristické a práce o tzv. folklorismu, jakož i o cykličnosti.

2) Poměrně izolované pojetí Bažova bez srovnávacích souvislostí – byť i jen zmínky - a hlubší ponor do problému jeho díla i do jeho politického pozadí, které asi způsobilo jeho menší percepci dnes.

3) Jazykový a tzv. formální rovina práce: problém s češtinou, s českým pravopisem, diakritikou, interpunkcí, práce s poznámkovým aparátem, způsob citací apod.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **velmi dobře**

podpis oponenta bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 9. 5. 2018

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------